

Развіццё турыстычнай сферы ў Брэсцкай вобласці

Актыўнаму развіццю турыстычнай сферы ў Брэсцкай вобласці спрыяе шэраг фактараў, абумоўленых рэгіянальнаю мі перавагамі:

- выгаднае транспартна-геаграфічнае становішча на магістралі М 1 / E30 У;

- вядомыя турыстычныя брэндзі: Мемарыяльны комплекс "Брэсцкая крэпасць - герой" і Нацыянальны парк «Белавежская пушча» ;

- шэраг мерапрыемстваў падзейнага турызму (міжнародныя фестывалі, конкурсы).

Прыярытэтнымі напрамкамі ў развіцці турызму з'яўляюцца культурна-пазнавальны, настальгічны, аздараўленчы, падзейны, экалагічны, спартовы, этнаграфічны, трансгранічны, паляўнічы, медыцынскі, аграэкатурызм , а таксама новыя перспектывыя віды турызму, - ваенна-гістарычны, МІСЕ -турызм, прамысловы і гастранамічны.

Дынаміка развіцця турыстычнай сферы ацэньваецца двума асноўнымі паказчыка, гэта колькасць турыстычных наведванняў і экспарт турыстычных паслуг.

У 2019 годзе Брэсцкую вобласць наведала ў турыстычных мэтах 1 332 648 чалавек, што на 11,5% пре павышайце турыстычны паток 2018 г.

Паказчык па замежных наведванням (уязны турызм) вырас на 8,9% і склаў 280 277 замежных грамадзян.

Павялічыўся турыстычны паток з Польшчы, Германіі, Літвы, Латвіі, Кітая, Аўстрыі, Чэхіі, Швецыі, Швейцарыі, Эстоніі, Балгарыі, ЗША, Францыі, Японіі.

Беларускі турыстычны паток (ўнутраны турызм) на маршрутах Рэспублікі Беларусь вырас на 12,2% і склаў 1 052 371 беларус (2018 г. - 938 012).

Экспарт турыстычных паслуг у Брэсцкай вобласці па выніках 2019 года склаў 16,8 млн долараў ЗША з тэмпам росту 112,3 % да ўзроўню 2018 г. пры плане 108,7% (16,2 млн даляраў ЗША). Забяспечана дадатнае сальда знешняга гандлю турыстычнымі паслугамі, якое склала 8,3 млн долараў ЗША. Удзельная вага экспарту турыстычных паслуг у агульным аб'ёме экспарту паслуг Брэсцкай вобласці вырас з 2,9% у 2018 г. да 3,4 % у 2019 г. Наяўнасць э кспорта турыстычных паслуг забяспечана ўсімі рэгіёнамі вобласці.

Павялічылася колькасць краін, грамадзяне якіх наведалі вобласць у турыстычных мэтах на 46. У 2019 г. турыстычныя магчымасці вобласці былі прадстаўлены на 24 міжнародных турыстычных форумах, у тым ліку 15 за мяжой, у тым ліку ў Польшчы (8), Літве і Расіі (5).

Патэнцыял турыстычнай індустрыі Брэсцкай вобласці характарызуецца штогадовым ростам колькасці аб'ектаў інфраструктуры.

У вобласці 92 гасцініцы і аналагічных месцаў размяшчэння на 5122 месцы, 69 санаторна-курортных і аздараўленчых арганізацый на 5912 месцаў, 423 суб'екта агратурызму, 28 дамоў паляўнічага, 119 турыстычных прадпрыемстваў, якімі прапануецца больш за 250 турыстычна-экскурсійных маршрутаў па Брэсцкай вобласці.

Даведачна: У 2019 годзе, у тым ліку адкрыта гасцініца на 16 месцаў на базе аднаўлянага Косаўскага замка ў Івацэвіцкім раёне; на чыгуначных вакзалах гарадоў Баранавічы і Пінск створаны пакоі адпачынку на 25 месцаў; ў гасцініцы «Эдельвейс» ў г. Ляхавічы створана хостел-размяшчэнне на 29 месцаў; УА «Брэсцкі ГУ імя А.С.Пушкіна» пераабсталяваная частка пакояў інтэрната як «пакоя падвышанай камфортнасці» для замежных турыстаў, адкрытая кавярня па адрасе Брэст, вул. Міцкевіча, 41;

- у МК "Брэсцкая крэпасць-герой" адкрыта новая экспазіцыя «Летапіс Брэсцкай крэпасці» з трохмернымі панарамамі, музыкай, падсветкай, з манекенамі абаронцаў у поўны рост, у якіх ёсць свае прататыпы; завершана рэканструкцыя музея «Бярэсце»;

- у НП «Белавежская пушча» адкрыта 1 чаргу археалагічнага музея пад адкрытым небам;

- у гарадах Брэсце, Баранавічах, Пінску, Кобрыне, на тэрыторыі музея-сядзібы А.Міцкевіча у в. Завосьсе Баранавіцкага раёна працягваецца работа па ўладкаванні веладарожак і адкрыцця пунктаў пракату ровараў;

- у г. Брэсце пабудаваны новы аўтавакзал і фантан на вул. Савецкай, рэканструявана набярэжная, адкрыты гарадскі сад і парк 1000-годдзя, лячэны тэатр, кобрынскі пуцэпразвод, заходні абыход, аб'екты хуткага харчавання McDonald's і другое кафэ сеткі KFC, а таксама кафэ грузінскай кухні на вул. Савецкай, працягваецца будаўніцтва рэстарана славянскай кухні на вул. Карбышава;

З укараненнем бязвізавага парадку знаходжання замежных турыстаў замежны турыстычны паток на прыгранічных з Рэспублікай Польшча тэрыторыях вырас болей, чым у два разы, загрузка гасцініц павялічылася на 10%. За два гады (2018-2019) па безвізу да нас прыехала больш за 100 тысяч замежных гасцей з 75 краін. А з 10 лістапада 2019 г. замежныя турыстычныя групы могуць наведаць без візы усю тэрыторыю Брэсцкай і Гродзенскай абласцей.

Павысілася інвестыцыйная прывабнасць вобласці, актыўнасць малога і сярэдняга бізнесу ў развіцці інфраструктуры. Адкрыта 394 новых аб'екта турыстычнай індустрыі, у тым ліку гасцініца Hampton на 120 нумароў буйной міжнароднай гасцінічнай сеткі Hilton.

У цяперашні час у Брэсцкай вобласці рэалізуецца тры інвестыцыйныя праекты (будаўніцтва турыстычнага комплексу «ЭкоБел «Колбовичи» у в. Колбовичи Баранавіцкага раёна, аздараўленча-турыстычнага комплексу ў в. Вялікія Косічы Брэсцкага

раёна і будаўніцтву гасцінічнага комплексу ў г. Брэсце на перакрываючым вуліц Дзяржынскага і савецкай). А таксама працягваюцца работы па аднаўленні палацавы комплекс у г.п. Ружаны Пружанскага раёна і г.п. Косава Івацэвіцкага раёна.

Для прыцягнення інвестыцый у развіццё турыстычнай інфраструктуры гарадскімі і раённымі выканкамамі распрацаваны і прапануюцца інвестарам 24 інвестыцыйных прапановы.

Актывізавалася міжнароднае супрацоўніцтва. У рамках рэалізуемай Праграмы міжнароднай тэхнічнай дапамогі ПРААН «Польшча-Беларусь-Украіна на 2014-2020 гады» ў Брэсцкай вобласці рэалізуецца 13 праектаў, якія прадугледжваюць мерапрыемствы, накіраваныя на развіццё турызму з аб'ёмам прыцягнутых сродкаў ЕС у памеры 17,4 мільёнаў еўра, а таксама 11 малых грантаў на суму 250 тысяч еўра.

Арганізацыямі аховы здароўя распрацаваны праграмы комплексных дыягнастычных абследаванняў па розных напрамках на працягу 1-3 дзён для турыстаў па безвізу . 44 гандлёвых аб'ектаў прадастаўляюць паслугу звароту ПДВ (Tax Free). У горадзе Брэсце ўкаранёна «Карта госця», якая дае права на зніжкі ў аб'ектах размяшчэння, харчавання, пры аказанні турысцка-экскурсійных паслуг. У цяперашні час працягваецца праца з УП « Менгардаведка » па распрацоўцы рэгіянальнай карты госця «Брэсцкая вобласць».

У месцах турыстычнага цікавасці ўстаноўлена 46 інфармацыйных шчытоў са схемамі размяшчэння аб'ектаў турыстычнай інфраструктуры, на аб'ектах прыдарожнага сэрвісу размешчана 98 турыстычных карт, на прыпыначных пунктах з месцамі адпачынку трасы М-1 / Е30 на межах Баранавіцкага , Бярозаўскага, Івацэвіцкага і Кобрынскага раёнаў устаноўлены восем шчытоў з турысцка-інфармацыйнымі картамі (з ангельскай версіяй).

У рамках еўрапейскага праекта па тэрыторыі Нацыянальнага парку «Белавежская пушча», Камянецкага , Пружанскага , Івацэвіцкага і Баранавіцкага раёнаў вобласці распрацаваны міжнародны вяло-маршрут «EuroVelo-2». У г. Брэсце працягваецца падрыхтоўка вяло-інфраструктуры і стварэнне ўмоў для перасячэння пагранічнага пераходу «Брэст- Цярэспаль » («Варшаўскі мост») на роварах, што можа падоўжыць папулярны міжнародны еўрапейскі вяло-маршрут «EuroVelo-2» і прыцягнуць паводле экспертных ацэнак у г. Брэст больш за 5 000 велатурыстаў у год.

У 2019 годзе турыстычныя прадпрыемствы стварылі грамадскае аб'яднанне - Асацыяцыю арганізацый турызму Брэсцкай вобласці "Партнэрства", што дазволіць кансалідаваць намаганні турыстычнага бізнесу вобласці ў вырашэнні агульных праблем у турыстычнай сферы.

Чацвёрты год са стоадсоткавай загрузкай па рацэ Прыпяць курсіруе першы ў рэспубліцы круізны рачны цеплаход «Белая Русь», які належыць РУЭСП «Днепрабугводшлях».

Найбольш паспяховымі праектамі за апошнія гады сталі аздараўленчы турызм і аграэкатурызм. У санаторна-курортных і аздараўленчых арганізацыях вобласці у 2019 г. адпачыла 115,9 тыс. Чалавек, у тым ліку 25,2 тыс. Замежных грамадзян, выручка ад рэалізацыі паслуг склала 69,4 млн. Рублёў (105,5% да ўзроўню 2018 г.), экспарт паслуг вырас на 9,8% і склаў 18,7 млн рублёў.

Дынаміку развіцця турызму ў вобласці адлюстроўвае аграэкатурызм. У 2019 годзе агульная колькасць суб'ектаў аграэкатурызму дасягнула 423 (за год павялічылася на 35). П оток агратурыстаў вырас на 3 800 чалавек (на 4,9%) і склаў 81,2 тыс. Чалавек, у тым ліку 9,9 тысячы - гэта замежныя грамадзяне, выручка павялічылася амаль на адзін мільён рублёў (на 24,6%) і склала 3,7 млн. рублёў.

Аграсядзібы маюцца ва ўсіх раёнах вобласці. Найбольшая колькасць у Брэсцкім (79), Камянецкім (73), Кобрынскім (38), Баранавіцкім (29) раёнах.

Перспектыўным напрамкам у развіцці аротурызма з'яўляецца стварэнне турыстычных кластараў. Найбольш яркім і эфектыўным прыкладам з'яўляецца кластар ў Кобрынскім раёне «Муховецкая кумора», які у 2019 годзе дадаткова прыняў больш за 1,2 тыс. Турыстаў. У склад кластара ўваходзяць 40 прадпрыемстваў (турыстычныя фірмы, аграрыяны, музеі, клубы гістарычнай рэканструкцыі, рамеснікі, аб'екты харчавання і іншыя). У 2020 г. плянуецца пашырэнне турыстычнага кластара за межы Кобрынскага раёна на тэрыторыю Жабінкаўскага, Пружанскага і Камянецкага раёнаў.

У вобласці штогод праводзіцца больш за 150 падзейны мерапрыемстваў турыстычнага інтарэсу, такіх як міжнародныя фестывалі тэатральны «Белая Вежа» і музычны «Студзеньскія вечары» ў г. Брэсце, фальклорны «Мот а льск і я прысмак і " у Іванаўскім раёне, «Добрыя суседзі» і фестываль паляўнічай рагавой музыкі ў Белавежскай пушчы; байк-фестываль; турыстычная выстава ў рамках штогадовага міжнароднага форуму дзелавых кантактаў "Брэст", фестываль кавальскага справы ў Баранавіцкім раёне, міжнародныя Балтыйскія юнацкія Гульні, і многія іншыя.

Падпісана пагадненне з кітайскімі правінцыямі Аньхой, Хубей і шанцаў аб супрацоўніцтве ў сферы турызму. У 2019 г. Брэсцкая вобласць наведала 3219 турыстаў з Кітая, што больш чым у два разы перавышае паток турыстаў з Кітая ў 2018 годзе.

У г. Брэсце т уристычэскі комплекс «Інтурыст» і гасцініца «Эрмітаж» адаптавалі частка гасцінічнага і рэстаранныя комплексы да сістэмы « China Friendly », у горадзе маецца два аб'екты грамадскага харчавання, якія прапануюць стравы паназіатскай (у тым ліку кітайскай) кухні. Нацыянальны парк «Белавежская пушча» і Мемарыяльны комплекс «Брэцкая крэпасць-герой» ствараюць версіі на кітайскай мове для насяўных у насяўнасці іі аў Дзіа-гідаў (95).

Будзе працягвацца праца па прыцягненні ў Брэцкую вобласць турыстаў у рамках бязвізавага рэжыму, па садзейнічанні мадэрнізацыі матэрыяльнай базы турызму, актывізацыі будаўніцтва новых турыстычных аб'ектаў (у тым ліку бюджэтных аб'ектаў размяшчэння, сеткі аб'ектаў грамадскага харчавання хуткага абслугоўвання з беларускай нацыянальнай кухняй, прыдарожнага сэрвісу (з стаянкі для кэмпераў і караванеров), зон адпачынку і актыўных паркаў, стварэння новых аграсядзібаў), прасоўванні медыцынскага і культурнага турызму, па прыцягненню засячы жных спартыўных каманд да правядзення трэніровачных збораў на базе спартыўных збудаванняў вобласці, па правядзенні рэкламных кампаній. Працягнецца праца з мэтавымі экспартнымі рынкамі Расійскай Федэрацыі, Усходняй Еўропы, Кітая і Ізраіля, па дыверсіфікацыі экспарту турыстычных паслуг і турыстычнага брэндыву рэгіёнаў вобласці.

Прымаючы пад увагу пастаянна павялічваецца струмень айчынных і замежных турыстаў, а таксама значны рост колькасці аб'ектаў турыстычнай інфраструктуры, можна з упэўненасцю сказаць, што турызм у Брэцкай вобласці развіваецца дынамічна, і гэты напрамак у эканоміцы вобласці з'яўляецца перспектыўным.

З турыстычнымі магчымасцямі Брэстчыны можна азнаёміцца на інтэрнет-сайце упраўлення спорту і турызму Брэцкага аблвыканкама [www / bresttravel . by](http://www/bresttravel.by) .